

MODERN GREEK A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 10 May 2004 (afternoon)
Lundi 10 mai 2004 (après-midi)
Lunes 10 de mayo de 2004 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Σχολιάστε ένα από τα ακόλουθα κείμενα:

1 (α)

Ἡ πινακίδα ἦταν ξύλινη, βαμμένη ἄσπρη, περίπου 0,20×0,50, στερεωμένη με
 δυὸ καρφιά στὴ γωνιά τοῦ δρόμου, καὶ ἔγραφε, με μαῦρα εὐδιάκριτα γράμματα:
 ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ ΟΧΙ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΕΔΩ – Ο ΔΗΜΟΣ Σ.....ΙΩΝ. Κάτω ἀπὸ τὰ
 5 γράμματα, τρία κάθετα τόξα ἔδειχναν ἐπιτακτικὰ τὸ ἀπαγορευμένο μέρος. Κατὰ
 τὴ διάρκεια τοῦ πρωينوῦ φάνηκε νὰ ἐπαληθεύεται ἡ ὑπόσχεση τῆς πινακίδας. Γιὰ
 πρώτη φορὰ ἀπ' ὅ,τι θυμόμαστε καθαρὴ, ἄδεια ἀπὸ σκουπίδια ἢ συνήθως ρυπαρὴ
 γωνία τοῦ δρόμου. Τὸ πιστέψαμε, αὐτὸ τὸ λαμπρὸ σήμερα. Τὸ βράδυ ὅμως,
 γυρίζοντας στὸ σπίτι, βρήκαμε πέντε-ἕξι σακούλες με σκουπίδια στοιβαγμένες
 10 στὴ γωνία, ὄχι ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὴν πινακίδα, ἀλλὰ ἀκριβῶς στὸ σημεῖο ποὺ
 τελείωνε ἡ γραπτὴ ἐντολὴ –ὑποκρισία; κίνηση ντροπῆς ποὺ δὲν ὀλοκληρώθηκε;

Ἀργότερα, γύρω στὰ μεσάνυχτα, βγαίνοντας στὸ μπαλκόνι γιὰ μιὰ τελευταία
 ἀνάσα δροσιάς πρὶν ἀπὸ τὴν κατάκλιση, εἶδαμε πὼς ὁ σωρὸς ἀπὸ σκουπίδια εἶχε
 πάρει διαστάσεις, τὰ στενὰ ὄρια ποὺ ὑπαγόρευε τὸ μέγεθος τῆς πινακίδας εἶχαν
 καταπατηθεῖ ἐντελῶς, οἱ τακτικὰ δεμένες σακούλες εἶχαν ἀνακατευθεῖ με
 15 σκόρπια ἀπορρίμματα: ξεκοιλιασμένα κιβώτια, πλαστικὰ μπουκάλια, σάπια
 φρούτα, μουχλιασμένο ψωμί –σὰν ἐπιστέγασμα, μιὰ μεγάλη σκουριασμένη
 σχάρα.

Ἡ ἐπιγραφή ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ κλπ. φάνταζε ἀπὸ πάνω, ἀνίσχυρη, ἄκυρη. Αὐτὸ
 20 τὸ σήμερα, λοιπὸν, ἐμφανῶς ἀναιρέθηκε. Τὸ περίεργο ὅμως εἶναι ὅτι μετὰ ἀπὸ
 μιὰ μικρὴ ἔκρηξη ἀγανάκτησης, ξαναπήραμε κουράγιο, ξαναπιστέψαμε. Πὼς μᾶς
 μαγνήτιζε ἡ μικρὴ, κοινὴ, γραμμὴν λέξη. Ὁ κόσμος τῆς γειτονιάς, σκεφθήκαμε,
 δὲν εἶχε καταλάβει καλά, δὲν εἶχε συνειδητοποιήσει –ἦταν καὶ θέμα συνήθειας.
 Ἄς τοὺς δώσουμε μιὰ μικρὴ πίστωση χρόνου. Δὲν μπορεῖ, θὰ τοὺς ἀγγίξει κι
 αὐτοὺς ἡ πειθὴ τῆς πινακίδας. Τῆς ὁποίας ἡ θέα καὶ μόνο ἐμᾶς μᾶς καθυσύχαζε.

25 Ἄς σβήσουμε λοιπὸν τὸ σημερινὸ σήμερα καὶ τὴν ἀποτυχία του, καὶ ἄς
 προσβλέψουμε στὸ αὔριο, ποὺ σὲ λίγες ὥρες θὰ γίνεῖ σήμερα. Tomorrow is
 another day,¹ ὅπως ἔλεγε ἡ Σκάρλετ Ὁ Χάρα στὸ γκράν φινάλε τοῦ Ὕσα παίρνει ὁ
 ἄνεμος.² Αὔριο ξαναρχίζει ὀλόφρεσκο τὸ σήμερα. Αὐτὸ τὸ ἄλλο, ἐξευτελισμένο
 «σήμερα» ποὺ ἔχουμε μπροστὰ μας, ὑποβαθμισμένο μέσα στὰ εἰσαγωγικά του,

¹ «Αὔριο εἶναι μιὰ καινούργια μέρα».

² Ὕσα παίρνει ὁ ἄνεμος (*Gone with the Wind*): γνωστὴ κινηματογραφικὴ ταινία (1939),
 βασισμένη στο ὁμώνυμο μυθιστόρημα τῆς Margaret Mitchell. Ἡ Σκάρλετ Ὁ Χάρα εἶναι ἡ
 κεντρικὴ ἡρωίδα τοῦ ἔργου.

30 θα εξαλειφθεῖ γιὰ νὰ γίνει χθές, τελειωμένο, ανώδυνο, ἀπόρριμμα μέσα στα ἀπορρίμματα.

Ἐπὶ τὸ μπαλκόνι εἶδαμε ἀκόμα μερικὲς σκιὲς νὰ γλιστροῦν ἀθόρυβα πρὸς τὴ σημαδεμένη γωνία, κουβαλώντας σακοῦλες μὲ σκουπίδια, σὰν πιστοὶ ποὺ ἀπιθώνουν σιωπηλὰ τὶς προσφορὲς τοὺς σ' ἓναν βωμό.

35 Κανεῖς μας δὲν ἤξερε τί ὥρα περνοῦσε ὁ ἀποδέκτης τῶν προσφορῶν, ὁ μυστικὸς σκουπιδιάρης. Πολὺ ἀργὰ μέσα στὴ νύχτα; Χαράματα; Ποτὲ δὲν ἔτυχε νὰ τὸν δοῦμε. Τὸ ἀόρατο χέρι τοῦ κάθε μέρα ἀνανέωνε τὴν ὑπόσχεση, ἐπιβεβαίωνε τὴν ἄνωθεν ἐντολή. Ὅπως ἔκανε πάντα, δηλαδή, μόνο ποὺ τώρα εἶχε μετατραπῆ σὲ ἐκτελεστὴ μιᾶς κρυφῆς διεργασίας ποὺ ἀκίνητοποιοῦσε τὸν
40 γνῶριμο χρόνο.

Μετὰ ἀπὸ μιὰ ὁμοίομορφη ἐναλλαγὴ ὑπόσχεσης / διάψευσης, ποὺ συμβάδιζε μὲ τὴν ἐναλλαγὴ μέρας / νύχτας –ἀδύνατο νὰ πεῖ κανεῖς πόσο καιρὸ κράτησε αὐτὴ ἡ ἱστορία, ἀφοῦ τὸ ἀπατηλὸ ἐκεῖνο «σήμερα» καταντοῦσε πιά, μέσα στὴ στασιμότητά του, ἐπίμονο ὁμοίωμα αἰωνιότητος– ἐπῆλθε μιὰ ρωγμὴ.

45 Ἡ πινακίδα κλυδωνίστηκε. Τὴν εἶδαμε ξαφνικὰ νὰ γέρνει ἀπὸ τὴ μιὰ μάντα: κρεμόταν πιά ἀπὸ μιὰ κλωστή, λάθος, ἀπὸ ἓνα καρφί. Ἀποτέλεσμα φθορᾶς ἢ ἐπιβουλῆς; Ποιὸς ξέρει. Ἀνάπηρη, μὲ μειωμένο κύρος, ἐπέμενε ἀκόμα νὰ ἐκπέμπει τὴν μάταιη παραίνεση, φωνὴ τραυλίζουσα ἐν τῇ ἐρήμῳ.

Ὡσπου τελικὰ ἔπεσε καὶ τὸ τελευταῖο καρφί, καὶ ἡ πινακίδα, ἀφοῦ
50 ἐπέπλευσε γιὰ λίγο πάνω στὸ σωρό, ἐξαφανίστηκε κάτω ἀπὸ τὰ σκουπίδια. Ἐλευθερωμένοι ἀπὸ μιὰ προσμονὴ ποὺ εἶχε καταντήσει τυραννικὴ, ξαναμπήκαμε στὴν κανονικὴ ροὴ τοῦ χρόνου, πατώντας μηχανικὰ στὶς φτωχές, ἀλλὰ ὡς ἓνα βαθμὸ χρήσιμες σανίδες –χθές; σήμερα, αὔριο– ποὺ ἔχουμε ἐφεύρει γιὰ νὰ τὸν γεφυρώνουμε.

Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ διήγημα τῆς Καίης Τσιτσέλη, Ἡ παρένθεση, ἀπὸ τὴ συλλογὴ διηγημάτων, Ὁ χορὸς τῶν ὥρων (1998)

1 (β)

Η ΜΕΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΦΙΑΛΤΗ

- Ὁ ἐφιάλτης γιά νά γίνει ποίημα
θέλει ἢ σιωπή νά ἔναι χωρίς τριγμούς
ψυχῆς, καρδιᾶς ἢ ἄλλων ὀργάνων
τῆς ἀνόργανης χημείας τῆς ὑπαρξῆς.
5 Στή σιωπή ἐπιτρέπεται νά κατοικοῦν χρώματα
ἀπαγορεύονται ὅμως οἱ χτυπητές ἀντιθέσεις:
μαῦρο μέ ροδαλό
ἢ μέ τό πολυτραγουδισμένο μπλέ τῶν ματιῶν.
Λίγο χωματί ἴσως
10 χάλκινο μαραμένου φύλλου
ἢ ἄσπρο μέ βούλες καφετιές ἀπό σβέρκο σκύλου.
Ἀφοῦ ὁ ἐφιάλτης ἔχει πάρει πιά ὅσο εἶναι νά πάρει μπόι
ὑποβάλλεται σέ σειρά ἐγχειρήσεων.
Μέ μεγάλη λεπτότητα πρέπει νά τοῦ ἀφαιρεθεῖ
15 ἡ λογική ὑποψία
κι ἔπειτα χωρίς ἀναισθητικό
νά τοῦ μεταμοσχευθεῖ κάτι
ἀπό τήν ἔμφυτη καλοσύνη τῶν ἀνθρώπων.
Ἡ πιό δύσκολη ἐπέμβαση
20 εἶναι νά τόν ἀποκόψεις ἀπ' τόν τρόμο.
Αὐτό τό πετυχαίνεις μέ τό νά βουτᾶς
ἀδιάκοπα τό κακό ὄνειρο
στήν ἀγιότητα τῆς φύσης.
Καί τότε βλασταίνει τό ποίημα·
25 φυλλαράκι τό φυλλαράκι
ἀνθό τόν ἀνθό
ἀσθενικό στήν ἀρχή, τρεμάμενο
ἀνεβαίνει ἀπό τό μαῦρο χῶμα πού τό ἔθρεψε
καί τολμᾶ.
30 Τολμᾶ νά ὄνειρεύεται
τό ἀντίδοτο τῆς ἀγωνίας
τό Λόγο.

Κατερίνα Αγγελάκη Ρούκ, Ὁραία ἔρημος ἢ σάρκα (1995)